

8 tips voor een betere BIZ-wet

Voor 1 januari 2012 moeten gemeenten de verordeningen hebben vastgesteld voor de oprichting van een Bedrijven Investeringszone (BIZ). Daarna kan er onder de huidige experimentenwet geen nieuwe BIZ meer worden opgericht. Sinds de inwerkingtreding van de experimentenwet Bedrijven Investeringszone (BIZ) op 1 mei 2009 zijn zo'n 200 ondernemersverenigingen, verspreid over circa 32 gemeenten, gestart met het oprichten van een BIZ. De belangstelling was dus groot, maar het oprichtingsproces complex en veeleisend. Wat moet er beter?

Door de complexiteit van het oprichtingsproces zijn veel ondernemersverenigingen voortijdig afgehaakt. Van de ondernemersverenigingen die wel doorzetten, zijn er 2 op de 3 daadwerkelijk tot uitvoering gebracht. Dat is redelijk veel. Op peildatum 1 september 2011 zijn er 68 BIZ'en opgericht en 36 afgestemd. Deze 68 opgerichte BIZ'en zijn onderverdeeld in 21 bedrijventerreinen en 47 winkelgebieden. De belangstelling in winkelgebieden is wat groter, maar de BIZ'en op bedrijventerreinen zijn gemiddeld weer groter van omvang. De kans op succes op een bedrijventerrein en een winkelgebied is nagenoeg gelijk: 66 procent. De slagingskans kan naar onze mening echter sterk omhoog als lessen worden getrokken uit geslaagde én mislukte oprichtingen, en als de wet op grond daarvan wordt aangepast. De termijn om experimenten op te starten loopt eind dit jaar af. De wet wordt pas in 2013

geëvalueerd en een definitieve wet komt er ergens tussen 2015 en 2018. Ondernemersverenigingen die na dit jaar nog een BIZ willen oprichten, zullen dus ten minste tot 2015 moeten wachten. Dat is jammer en onnodig.

Wensen voor een nieuwe wet

Wij pleiten ervoor de evaluatie en de indiening van een nieuwe wet fors te versnellen. De BIZ is een welkome methode om de eenheid op een bedrijventerrein te versterken, collectief ondernemerschap te stimuleren en freeriders uit te schakelen. Ook de positie ten opzichte van de gemeente wordt aanzienlijk versterkt. Op oudere bedrijventerreinen is het tevens een kans om de achterstand op nieuwe bedrijventerreinen in te lopen. De BIZ is in de kern een prachtig democratisch instrument: is het aangeboden product niet aantrekkelijk of is het niet goed over het voetlicht gebracht, dan gaat het doodeenvoudig niet door. Door een misplaatst gebrek aan vertrouwen bij de wetgever in de ondernemers bij het omgaan met hun eigen geld en door een misvatting over het publiek belang van een BIZ, is de experimentenwet echter onnodig complex geworden. De BIZ-wet moet wat ons betreft worden voortgezet, maar wel op de volgende onderdelen worden aangepast:

1

Vereenvoudig het proces

Het proces is momenteel te ingewikkeld, te duur en vereist te veel inspanning van zowel ondernemers als gemeente. Een eenvoudiger proces geeft bezwaarmakers bovendien minder kans. De draagvlakmeting zou bijvoorbeeld direct na het tekenen van de uitvoeringsovereenkomst en vóór de vaststelling van de verordening gehouden kunnen worden.

2

Stel collectiviteit als enige eis

In de huidige wet zijn er drie eisen gesteld aan de activiteiten, die een BIZ mag uitvoeren:

- Collectief,
- in de openbare ruimte en
- een publiek belang dienend.

Voorbeelden van activiteiten die hierdoor worden uitgesloten zijn marketing, evenementen, veiligheidsmaatregelen op winkelniveau en gebiedsmanagement. Ook collectieve inkoop van bijvoorbeeld energie en verzekeringen zijn niet mogelijk, terwijl daar juist veel geld mee kan worden terugverdiend. Wij zouden 'collectief' als enige criterium voor de toegestane activiteiten en investeringen willen gebruiken. Collectief is dan in onze ogen: 'in het belang van het gebied'. Wel moet de gemeente het BIZ-plan toetsen op strijdigheid van de activiteiten voor andere partijen.

3

Overweeg een andere innende instantie

Is de gemeente wel de juiste autoriteit voor dit instrument voor en door ondernemers? Er zijn organisaties die dichterbij de ondernemers staan, ook heffingsautoriteit hebben en die met mogelijk eenvoudiger procedures kunnen werken. Wij denken vooral aan de Kamers van Koophandel of bedrijfschappen.

4

Maak een centraal informatiepunt

Nu vindt iedereen het wiel uit met alle schade en inefficiëntie van dien.

5

Geen btw over uitgaven

Bied duidelijkheid over de btw. Nu moet iedere BIZ dit regelen met de belastinginspecteur en is er alleen een gecompliceerde regeling mogelijk.

6

Verlaag de opkomstdrempel

De verplichting mee te betalen is een terechtere reden voor stevige eisen bij de stemming, maar een opkomstpercentage van 50 procent is te hoog. Het is mogelijk een BIZ te torpederen door tegenstanders op te roepen niet te gaan stemmen in plaats van tegen te stemmen. Daarmee beloon je desinteresse van een deel van de ondernemers. Ons advies: verlaag het opkomstpercentage naar 40 procent en handhaaf de eis dat twee derde van de stemmen voor moet zijn alsmede de vereiste twee derde meerderheid WOZ-waarde (bij WOZ-gerelateerde tarieven).

7

Pas de koppeling met WOZ aan

Keuze voor koppeling van de BIZ-heffing aan het WOZ-bestand is logisch, maar levert veel praktische problemen op en is arbeidsintensief. Onderzoek of dit simpeler kan.

8

Professionaliseer het oprichtingsproces

Het is bijna ondoenlijk voor een groepje ondernemers om naast hun bedrijf het proces van oprichting vooral de eerste keer te organiseren en uit te voeren. Er zou een leningsfaciliteit voor ondersteuning moeten zijn, waardoor de oprichtingskosten (voor een gemiddelde BIZ met een sturende en representatieve rol van de ondernemersvereniging; maximaal 30.000 euro) bijvoorbeeld door de KvK geleend kunnen worden en terugbetaald door de op te richten BIZ. ❄

• RIJUD MANNAART IS SENIOR BELEIDSAADVISEUR BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL DEN HAAG. JOOST MENGER OPEREERT ALS ZELFSTANDIG ADVISEUR MET ZIJN BUREAU STAD EN ECONOMIE. BEIDEN ZIJN BETROKKEN BIJ DE OPRICHTING VAN VERSCHILLENDE BIZ-INITIATIEVEN IN HET LAND. MEER INFORMATIE OP WWW.BIZ.JOOSTMENGER.NL.